

TISKOVÁ ZPRÁVA

PRAHA JE DISKRIMINOVÁNA PŘI ČERPÁNÍ EVROPSKÝCH FONDŮ

Scientia Pragensis – Den vědy na pražských vysokých školách

Praha, 22. listopadu 2012 – V pátek 23. listopadu 2012 se na Vysoké škole ekonomické v Praze uskuteční již šestý ročník DNE VĚDY. Pět pražských vysokých škol zde populárně-naučnou formou představí nejnovější informace ze světa vědy a přiblíží je široké veřejnosti. Součástí Dne vědy je i tradiční společná tisková konference rektorů pořádajících vysokých škol. Jejimi hlavními tématy byly diskriminace regionu Praha při čerpání evropských dotací a nové programovací období 2014 – 2020.

Přestože Hlavní město Praha soustřeďuje velké množství vědeckých institucí a vysokých škol, při čerpání dotací evropských fondů je dlouhodobě tento region uměle znevýhodňován. V budoucnu se současný stav zřejmě změní, bohužel ještě více v neprospěch pražských vysokých škol, vědeckých pracovníků, rozvoje vzdělání a vědy. V rámci tzv. nového programovacího období se zvýší míra spolufinancování příjemců až o 35%, což bude znamenat další znevýhodnění a finanční zátěž. Pražské vysoké školy se tak dostanou do přímého ohrožení naplnění svého poslání. Celý problém se však nedotýká pouze Prahy, vždyť zde působící vysoké školy svým významem tento region přesahují.

Nové programovací období 2014 – 2020

Hlavní město Praha představuje mimořádnou koncentraci vědeckých institucí a vysokých škol. Sídlí zde významné veřejné vysoké školy a řada výzkumných ústavů (45 % veřejných výzkumných institucí), je zde realizováno (údaje za rok 2011) 52 % domácích veřejných výdajů na výzkum a vývoj a 24 % výdajů financovaných ze zahraničních veřejných zdrojů (tj. zdrojů EU). V Praze působí polovina výzkumných pracovníků ČR a na pražských

TISKOVÁ ZPRÁVA

vysokých školách studuje 40 % všech studentů v ČR. Tyto charakteristiky jsou dokladem velkého potenciálu pražského regionu a základem jeho prosperity a konkurenceschopnosti.

Oblast výzkumu, vývoje a inovací a terciárního vzdělávání má celostátní dimenzi, působení regionů má spíše podpůrný charakter. Praha jako region vychází při stanovení priorit pro programové období 2014 – 2020 ze strategické vize a dlouhodobých strategických cílů. Jednou ze sedmi priorit Prahy pro podporu z fondů EU je i (přes jeho celostátní význam) - výzkum, vývoj a inovace.

V novém programovacím období 2014 – 2020 by však podle návrhu obecného nařízení k evropským fondům měla v Praze míra spolufinancování ze strany příjemců (evropských projektů) dosáhnout 50 %. Jde o zásadní změnu proti současnosti, kdy národní spolufinancování představuje jen 15 %. ***„Zvýšení míry spolufinancování ze strany příjemce bude znamenat další diskriminační krok a finanční zátěž pro pražské veřejné vysoké školy a výzkumné instituce, resp. bude důvodem jen omezeného zájmu těchto pražských výzkumných a vzdělávacích institucí o čerpání prostředků z evropských fondů,“*** říká **prof. Stanislava Hronová**, prorektorka pro vědu a výzkum Vysoké školy ekonomické v Praze, a dodává: ***„Nové programovací období dále zatíží pražské vysoké školy a výzkumné instituce i nepřímě, a to prostřednictvím programů udržitelnosti, které budou směřovány do mimopražských center vzniklých z OP VaVpI. Pražské instituce znevýhodněné dosud tím, že se nemohly na projektech OP VaVpI účastnit, se budou nyní ještě podílet na financování jejich udržitelnosti.“*** To vše může vyvolat ztrátu atraktivity Prahy pro zahraniční investory v oblasti špičkových technologií, odliv vysoce kvalifikované pracovní síly v oblasti výzkumu a vývoje mimo Prahu či do zahraničí.

Praha je bohatý region (měřeno vytvořeným HDP), měla by se více podílet na podpoře vysokoškolského vzdělávání a prostředí v Praze

Evropská unie (EU) považuje regionální hrubý domácí produkt (HDP) na obyvatele za klíčový ukazatel ekonomického blahobytu regionu a podle jeho výše přerozděluje prostředky v rámci své strukturální politiky. Podle tohoto ukazatele je Praha v rámci EU velmi bohatým regionem, srovnatelným např. s Hamburkem, a v rámci ČR má tak výjimečné postavení. Z tohoto důvodu se pražské VŠ nemohou ucházet o operační programy strukturálních fondů EU: OP VaVpI, OP VK a OP PI, které spravuje MŠMT a MPO a které jsou naopak přístupné mimopražským regionům a mají nastartovat a posílit jejich rozvoj. Pro pražský region mají být údajnou kompenzací dva operační programy řízené Magistrátem hl. m. Prahy – OP PK a

TISKOVÁ ZPRÁVA

OP PA. Nicméně prostředky vyčleněné na OP VaVpI, OP VK a OP PI jsou o řád až dva vyšší (stovky milionů až miliardy eur) než prostředky vyčleněné na OP PK a OP PA (desítky milionů eur). Pražské VŠ by se tak logicky měly domáhat dorovnání uvedeného rozdílu z rozpočtu ČR, podporované Magistrátem hl. m. Prahy, aby výrazně investičně nezaostávaly za nepražskými VŠ (především Brno, Olomouc ad.). Region Praha uvedenou diferencí systematicky pražským VŠ nedorovná. Skutečnost je tedy taková, že zatímco nepražské VŠ v současnosti výrazně investují do posilování svého výzkumného, vývojového a inovačního potenciálu, budují nová výzkumná centra atd., „ošoupané“ pražské VŠ výrazně zaostávají a dostávají se do pozice „chudých příbuzných“. Toto, zatím jen dnešní zaostávání „vnějšího vzhledu“, se v budoucnu prohloubí důležitějším zaostáváním výzkumné, vývojové a inovační produkce pražských VŠ a hrozí i přetažení „vědeckých mozků“ do mimopražských regionů. **Prof. Bohumil Kratochvíl**, prorektor pro vědu a výzkum Vysoké školy chemicko-technologické v Praze vše podtrhuje slovy: ***„Pokud tedy region Praha nechce své VŠ dostat do hlubší recese, musí se o ně výrazněji postarat, protože pouze z tradice se žít nedá.“***

Pražské vysoké školy připravují absolventy pro celou ČR

Vysoké školy na území hlavního města Prahy patří mezi nejvyhledávanější a nejprestižnější v celé ČR a vzdělávají velké množství studentů z jiných regionů. Například na Univerzitě Karlově jsou studenti z Prahy zastoupeni necelými 32 %. Znamená to tedy, že více jak dvě třetiny studentů UK pochází z nepražských regionů. Tito vzdělaní absolventi pak často míří zpět do regionů svého původu.

Fakt, že pražské vysoké školy vychovávají velké množství odborníků pro celou zemi a tím přispívají rozvoji vědeckého potenciálu ČR, vynikne nejlépe na příkladu počtu studentů doktorských studijních programů. V České republice studuje přes 26 tisíc doktorandů, z tohoto počtu jen Univerzita Karlova vychovává více jak 30 %. Pražské vysoké školy tak zajišťují vzdělání podstatné části všech studentů doktorských studijních programů v celé ČR. I přes toto úspěšné a důležité postavení jsou pražské vysoké školy ohrožovány nerovností v přístupu k prostředkům z evropských fondů.

„U magisterských a zejména doktorských studentů je nezbytnou podmínkou kvalitní a plnohodnotné přípravy na budoucí povolání nejen přístup k informacím a spolupráce s předními odborníky v roli školitelů, ale též možnost využívat nové metodické přístupy a moderní technické vybavení,“ říká **prof. Petr Volf**, prorektor pro vědeckou a tvůrčí činnost Univerzity Karlovy v Praze. Mnohé obory, a to nejen lékařské, technické či přírodovědné,

TISKOVÁ ZPRÁVA

vyučované na pražských vysokých školách tak právem cítí, že nedostatek přístrojového zázemí by významným způsobem diskvalifikoval jejich absolventy při přípravě na kvalitní vědeckou kariéru.

Udržitelnost a problémy z toho plynoucí pro Prahu

V České republice vzniká v posledních letech řada výzkumných infrastruktur. Jejich financování je převážně zajištěno ze strukturálních fondů EU. Po skončení fáze budování těchto pracovišť bude nutno udržet jejich provoz a činnost po dobu pěti let – bez ohledu na jejich výsledky. Jinak by hrozilo riziko navrácení celé investice EU. Předpokládané nároky na financování udržitelnosti těchto projektů výrazně překračují částky plánované k tomuto účelu v rámci Národního programu udržitelnosti (NPU). *„Je bohužel velmi pravděpodobné, že potřebné prostředky pro udržitelnost, které překročí rámec NPU, budou přesměrovány z oblasti výzkumu, vývoje a vysokých škol. Takovýto zásah by mohl již tak napjatou finanční situaci výrazně zhoršit a celý systém výzkumu, vývoje a VŠ destabilizovat,“* říká **doc. Vojtěch Petráček**, prorektor pro vědeckou a výzkumnou činnost Českého vysokého učení technického v Praze. To by mělo katastrofální dopad na vzdělanost i konkurenceschopnost našeho státu. Je proto třeba hledat a najít zdroje dofinancování udržitelnosti uvedených projektů tak, aby nedošlo na tento úkor ke snížení rozpočtu VŠ a rozpočtu na veřejný výzkum. Na Prahu a její výzkumné organizace a univerzity by případný propad financování působil jako další následná diskriminace v oblasti výzkumu a vývoje vyplývající z primárního problému omezeného přístupu Prahy ke strukturálním fondům.

Lidské zdroje

V oblasti podpory a rozvoje lidských zdrojů se sice Praha může podílet na čerpání prostředků z evropských strukturálních fondů prostřednictvím OP PA, OP PK a OP LZZ, ale tyto prostředky jsou jen zlomkem z veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. *„Přítom oblast lidských zdrojů je určujícím faktorem trvalého progresu v oblasti vědy a výzkumu nejen na vysokých školách a Praha se na výchově kvalifikovaných odborníků podílí z celorepublikového hlediska významnou měrou,“* říká **prof. Markéta Sedmíková**, prorektorka pro vědu a výzkum České zemědělské univerzity v Praze.

Vytvořit kvalitní pedagogický či vědecko-výzkumný tým není otázkou několika málo let a vybudování odpovídající technické infrastruktury je podmínkou nutnou, ale ne postačující. Investování mimořádně velkých dotačních prostředků na vybudování

TISKOVÁ ZPRÁVA

vzdělávacího a především vědecko-výzkumného zázemí v mimopražských regionech s sebou přináší silné tlaky na přesun lidských zdrojů mezi regiony a bude vyžadovat v budoucnu vyčlenění dalších odpovídajících vysokých prostředků. Pro pražské vysoké školy tento tlak přináší přímé ohrožení v podobě odlivu špičkových odborníků do mimopražských center, zvláště když některá výzkumná centra jsou lokalizovaná do těsného sousedství Prahy. Pražské vysoké školy se přitom velmi významně podílejí na výchově specialistů pro mimopražské regiony. *„V průměru 50 % studentů pražských škol, a v případě České zemědělské univerzity až 70 %, se po skončení studií vrací zpět do svých domovských krajů. Praha je tedy vzdělávacím centrem, jehož význam z hlediska tvorby lidských zdrojů vysoce přesahuje regionální rámec,“* dodává **prof. Markéta Sedmíková**, prorektorka pro vědu a výzkum České zemědělské univerzity v Praze.

SCIENTIA PRAGENSIS – DEN VĚDY NA PRAŽSKÝCH VYSOKÝCH ŠKOLÁCH

Den vědy na pražských vysokých školách je tradičně plný přednášek, během nichž se návštěvníci z řad studentů a široké veřejnosti dozví například o obranných mechanismech rostlin proti stresu, dále získají nové poznatky o budoucnost geneticky modifikovaných živočichů nebo zajímavosti o fascinujících vlastnostech psího čichu. Zajímavé jistě budou přednášky o antihmotě, o pohybu jako prostředku kultivace člověka či o roli ceramidů v kůži a jejich využití v léčbě kožních onemocnění. Zájemci o ekonomii potěší téma iracionality při finančním rozhodování a přednáška na téma ekonomické příčiny vítězství SSSR a porážky Německa ve 2. světové válce. V neposlední řadě návštěvníky čeká poutavé a obrazově bohaté seznámení s projektem výstavby sluneční školy v indickém Himálaji a také příběh historie restaurování mozaiky Posledního soudu na Zlaté bráně katedrály sv. Víta.

Den vědy na pražských vysokých školách – přitažlivě, zajímavě, netradičně – věda zblízka

TISKOVÁ ZPRÁVA

Den vědy se koná v pátek 23. listopadu 2012 od 9:30 do 15:30 hodin na Vysoké škole ekonomické v Praze.

Vstup je zdarma.

Více informací:

www.sciprag.cz

Informace a kontakty pro média:

Česká zemědělská univerzita v Praze, navazující na stoletou tradici zemědělského vysokého školství u nás, je předním a mezinárodně srovnatelným centrem vysokoškolského vzdělávání a výzkumu v oblasti věd o živé přírodě, včetně jejich interdisciplinárního propojení s vědami ekonomicko-manažerskými či sociálními. V současné době studuje ve všech formách studia na 5 fakultách ČZU (Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů, Fakulta lesnická a dřevařská, Fakulta životního prostředí, Provozně ekonomická fakulta, Technická fakulta) a dvou institutech (Institut tropů a subtropů a Institut vzdělávání a poradenství) přes 22 tisíc studentů 167 oborů v 87 akreditovaných studijních programech. Absolventi ČZU nacházejí díky své univerzální přípravě kombinované s odbornou specializací uplatnění v široké škále různých profesí v ČR i v zahraničí. ČZU má se svými zahraničními partnery uzavřeno přibližně 300 smluv o spolupráci a je členem sdružení sedmi špičkových evropských univerzit působících v oblasti věd o živé přírodě – Euroleague for Life Sciences. Hlavní výzkumná zaměření, v nichž pracovníci ČZU dosáhli významných úspěchů, jsou oblasti biotechnologií, využívání alternativních zdrojů energie a celkové ochrany životního prostředí, ale i sféra rozvoje venkova, ekonomiky a řízení. Bližší informace naleznete na **www.czu.cz**.

České vysoké učení technické v Praze patří k největším a nejstarším technickým vysokým školám v Evropě. V současné době má ČVUT osm fakult (stavební, strojní, elektrotechnická, jaderná a fyzikálně inženýrská, architektury, dopravní, biomedicínského inženýrství, informačních technologií) a studuje na něm přes 24 500 studentů. Pro akademický rok 2012/13 nabízí ČVUT svým studentům 105 studijních programů a v rámci nich 419 studijních oborů. ČVUT vychovává moderní odborníky, vědce a manažery se znalostí cizích jazyků, kteří jsou dynamičtí, flexibilní a dokáží se rychle přizpůsobovat požadavkům trhu. V roce 2012 se ČVUT umístilo v hodnocení QS World University Rankings, které zahrnuje 17 000 světových univerzit a které je zveřejňováno v The Times, ve skupině univerzit na 501. – 550. místě, v hodnocení technických univerzit na 156. místě.

Univerzita Karlova v Praze byla založena v roce 1348 a patří mezi nejstarší světové univerzity. V současnosti má 17 fakult (14 v Praze, 2 v Hradci Králové a 1 v Plzni), 3 vysokoškolské ústavy, 6 dalších pracovišť pro vzdělávací, vědeckou, výzkumnou, vývojovou, další tvůrčí činnost a pracoviště pro poskytování informačních služeb, 5 celouniverzitních účelových zařízení a rektorát jako výkonné pracoviště řízení UK. Univerzita je nejlépe hodnocenou vědeckou institucí v ČR, jak ukazuje např. hodnocení vědeckých výstupů Radou pro výzkum,

TISKOVÁ ZPRÁVA

vývoj a inovace. S bez mála půl milionem bodů, podle aktuálně platné státní Metodiky hodnocení výsledků, vede UK před druhou institucí v pořadí s enormním nárůstem. Univerzita má přes 7 900 zaměstnanců, z toho téměř 4 500 akademických a vědeckých pracovníků. Na UK studuje více než 53 000 studentů, což je zhruba jedna šestina všech studentů v ČR, kteří studují ve více než 300 akreditovaných studijních programech s 642 studijními obory. V bakalářských studijních programech studuje přes 20 000 studentů, v magisterských téměř 25 000 studentů a v doktorských 8 000 studentů. Více než 7 000 studentů jsou cizinci. Univerzitu ročně absoluuje bez mála 9 000 studentů, kteří tradičně patří ke skupině obyvatel ČR s nejnižší nezaměstnaností. Nejrozličnější kursy celoživotního vzdělávání ročně absoluuje přes 16 000 účastníků. Důraz klade univerzita i na mezinárodní spolupráci s prestižními vzdělávacími a vědeckými institucemi. UK uzavřela celkem 450 bilaterálních smluv a 192 mezinárodních partnerských smluv se zahraničními univerzitami.

Více podrobností na www.cuni.cz.

Vysoká škola ekonomická v Praze je největší ekonomickou univerzitou v České republice. V současnosti se zde vzdělává více než 20 tisíc studentů na 6 fakultách. V roce 2012 získala VŠE již popáté ocenění v rámci mezinárodního projektu Eduniversal, a obhájila tak vůdčí pozici ve svém oboru v regionu střední a východní Evropy. VŠE spolupracuje s více než 170 partnerskými univerzitami po celém světě, je rovněž členem Společnosti evropských manažerských škol CEMS, ve kterém může být z každé země pouze jediná univerzita. V roce 2009 získala VŠE certifikát Evropské komise „ECTS Label“ za správnou implementaci evropského kreditního systému a zároveň certifikát „DS Label“ za udělení dodatku k diplomu všem absolventům. Absolventi VŠE zastávají významné funkce v soukromém i veřejném sektoru. Nejvíce jich směřuje do různých odvětví průmyslu, obchodu, marketingu, bankovníctví, veřejné správy, účetnictví, auditu, cestovního ruchu a do oblastí informačních technologií. Čestný titul VŠE „doctor oecnomiae honoris causa“ převzala řada významných českých i zahraničních ekonomů, např. nositelé Nobelovy ceny prof. Robert A. Mundell, prof. Milton Friedman či prof. Gary S. Becker. Více informací na www.vse.cz.

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze je se svými čtyřmi fakultami největší technickou univerzitou s výukou technické chemie, biochemie, chemických a potravinářských technologií a příbuzných oborů ve střední Evropě. Na VŠCHT Praha studuje 4 tisíce studentů, z nichž je více než 15 procent v doktorských studijních programech. VŠCHT Praha patří mezi nejúspěšnější české university a vysoké školy v hodnocení výsledků vědy a tradičně i z hlediska velmi úspěšné spolupráce s průmyslem. Výzkumné aktivity představují významný zdroj příjmů VŠCHT Praha, ani v letošním roce podíl základního a aplikovaného výzkumu na celkovém ročním obratu nepoklesne pod hranici 55 %. Kvalitních výsledků je dosahováno i v rámci mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji, objem finančních prostředků získaných pro řešení prestižních evropských projektů 7. Rámcového programu již přesáhl 5,3 mil. €. Velmi dobré výsledky v oblasti výzkumu a vývoje výrazným způsobem ovlivňují i oblast pedagogiky a vzdělávání. Každému studentovi se otevírá přístup ke špičkovému přístrojovému vybavení a technologiím, nabízejí se rovněž možnosti zahraničních stáží na kvalitních univerzitách. Magisterský či doktorský diplom je následně vstupenkou k dobře ohodnocenému uplatnění nejen v České republice, ale i v zahraničí. Mezi významné absolventy VŠCHT Praha patří např. současný předseda Akademie věd ČR prof. Jiří Drahoš, čestný předseda této instituce prof. Rudolf Zahradník, z historie – prof. Otto Wichterle, objevitel kontaktních čoček, nebo prof. Vladimír Prelog, nositel Nobelovy ceny za chemii. Více informací na www.vscht.cz.

TISKOVÁ ZPRÁVA

Česká zemědělská univerzita v Praze

Mgr. Josef Beránek
Tiskový mluvčí
E-mail: tiskove@czu.cz
Tel.: 224 384 048
Mobil: 774 557 699

České vysoké učení technické v Praze

Mgr. Andrea Vondráková
Vedoucí odboru vnějších vztahů
E-mail: vondrako@vc.cvut.cz
Tel.: 224 353 423
Mobil: 605 763 506

Univerzita Karlova v Praze

Mgr. Václav Hájek
Tiskový mluvčí
E-mail: pr@cuni.cz
Tel.: 224 491 248
Mobil: 721 285 565

Vysoká škola ekonomická v Praze

Ing. Jan Martin Rolenc
Tiskový mluvčí
E-mail: pr@vse.cz
Mobil: 731 124 440

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Mgr. Ivana Picková
Vedoucí oddělení komunikace
E-mail: Ivana.Pickova@vscht.cz
Tel.: 220 444 159
Mobil: 733 690 543